

САНД ОЛОХ

ЧУРАПЧЫ
УЛУУБУН
ХАБЫАТА

ХАБЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТӨН ТАХСАР

№ 63 (7604) • 1994 жылдың майы 31 күнү. Оңтүрүндүк • Сырпата — 46 солкубай 15 харчы

Сарсын — оё көмүскэлин күнэ

Үксүн, үксүн үлүгөр
Уолбун быдырах былабай...
Түүн айы түүлбөр киирер
Оём ахтар харага.
Мисхэ бүтэй эрөөр
Сылаас, ыраас, сайаас,
Миньингестик мичийер
Оём дыдлоох харага.
Армет аайар, дылбаарар
Аас күн үүнүөн саарыа,
Ааттардым өс буолар
Оём курус харага.
Хайан да түүлбөр киирбөт
Оём мөңгө харага,
Өрүү киирер төһөбөт,
Өйдөөх, санылар харага.

Семен ДАНИЛОВ.

Кичи аймах көлөр кээкилэ, уруу-хаан
салбаан утумнааччыга оёлор буолаллар.
Ол кичи дьоннор оёну ийэлигэ эйбэс,
аёлым амарах тапталынан таптыллар,
кичилер тустарыгар олоһоллор, үлэлиил-
лэр.

Билиги, сахалар, норуот быһымынан
сайдар, омулут аатын ааттатар кээкил-
батын бэйэбит хааннарбытыгар — көмүс
чымыахтарбытыгар көрөбүт. Оёлорбут
туһугар Президентит, правительствобут
үгүс өрүттээх үлэни ытталлар.

Кэмчи да буоллар хаппыысталанахпыт

Иван Иннокентьевич би-
лиги хаппыыстыгар, хам-
тум да буоллар, агроном
быһымынан ыстатыйалары-
нын таһааргар буолар.
Онтукатыгар бөйүтүгэр
бөһүрөөс бөрүннө баран,
онно эппиз була сатылар
болдомтону тардар. Били-
ги иннэ ынаа, очону
үүнэрдибит эгин дьон
этэртэн туттунара. Ааспыт
надьалаа Мындабаайыга
кирээ сылдыамын киини,
табаарыстыба агрономун
И. И. Сивцеви, көрүстүм,
саяскы мыйы, одуруот ха-
ппыыстыбатын үлэтин би-
лигин.

Чуолаан, одуруот аһын
үүнэрингэ тохтоотоххо,
табаарыстыба 7 гектарга
хаппыыстаны, 5 гектарга
хортуонпуу үүнэрингэ.
Маны сөргө үлэ ветерана,
бааһынай хаппыыстыба-
тынан үлэлиир пенсионер
М. М. Дьячковай сирин
парин көмөлөхүнүрэн 2
гектарга ээни хаппыыста-

ны олордуба.

— Үс сабыылаах, 500-түү
квадратнай метр иннээх
теплицаларга хаппыыста-
араскытын үүнэрдибит.
Суортара арааһынай: «Сла-
ва», «Золотой — гектар»
уонна «Подарок» диэннэр.
Инни келин суортар хойу-
туу ситэллэр. Онно урук-
кутаабыр хаппыыстаны хо-
лутуу быһар буоллубут.
Талбыт хоту снэмэ атыта
көстүбэт. Мантыкаларбы-
тын Вэс Күбэйи бааһы-
натыгар бэс мыйы баста-
нытыттан олордубуу саба-
даатарбыт диибит. Күнүт-
тэн-дыдыттан тутулук-
таах, — диир Иван Инно-
кентьевич.

Алта үлэнигээх хаппы-
ыста үүнэрэр биригээ-
дэни Иван Иннокентьевич
бөйүтүнэн биригээ үлэлээн
салаймахтаах эбит. Ити
курдун, хас биридин би-
ригээдэ, звено кимтэн да
күннэтэ мыйыта-нэрдитэ
суох үлэлииргэ дуулууута

— манна бөлүө көстүү Хо-
лобуур, уонтан тахса сыл
буруттуу, элбөх сыллаах
оту үүнэрингэ идэтибит
Д. М. Носов, улуус эдар
кээкиллээх бурдугу үүн-
нэрээччигэ Т. Н. Сивани
эбөтөр, сааһын үтүө кэм-
нэрин хонуу, бааһына үлэ-
лэригэр бараабыт аатыр-
быт механизатор М. М.
Дьячковай ортоһуор би-
лиллээх, үлэлээх-хамна-
стаах агрономга биридин
бөйүлэрэ бөрбөт дьонунан
аардыбит.

Билиги улуусна хаппыы-
станы Мындабаайыга эр
үүнэраллар. Отон угун
саба үнүгөстөр сөбирдэх
буолан тэлгэн хаппыы-
стага диэри сайдаллара эл-
бөх бөбөйдөөһүнүнэн, күн-
нэтэ-арахсыбат үлэттэн
тахсар. Мүлчү харбаттын
да, мэллйдэтир ол. Онук
да көмүр баар итилер.

Хаппыыстаттан ураты
теплицаларга быһыл туту
үүнэрэбит дьон мыйыып-

пар агроном: «Ханна баа-
рар ыаллар одурууну, по-
мидору бөйүлэрэ үүнэрэр
буоллулар. Онно билигин-
тэн атыыга бөрт дуоно
суох барар. Итин үчүөт-
тан, бунаптан азыһабы оёо
тариттэлэригэр уонна быс-
тах атыылыырга үүннэ-
риэхпит?», — диэбитэ. Итиэн-
нэ хаппыыстыбага бука-
тын барса суоһун билэ-билэ
хас эмэ хамнастаах үлэниги
тутар табыгаһы суоһун ол-
питэ. Одурууну, помидору
билигин устун быһар кыа-
гы биэрэр кыһынны теп-
лицаларыбыт эбитэ буол-
лар, дыа кырдык үүннэ-
риэххэ сөп этэ. Өссө 2-3
сыллаабыта, совхоз сааһа
Иван Иннокентьевич Ха-
ппыаха тутулаабыт таас
котельнай сылааһын туһа-
нан мыйыынары теплицаны
тутар санаатын агроном
хааллара илэк эбит. Хата,
бу идэтигэн олоххо киллэ-
рэн, улууну бэс мыйы са-
нытыттан одуруот аһынан
толорон кэбиһэрэй? Оттон
сарсын-ойуун олордубуу-
таах хаппыыста аһы күбүн
«мындабаайы хаппыыстата
дуо» дөттөрүнэ турар.

П. СЫРОВАТСКАЯ.

Сага управляющей

«Мугудай» сылгы заводун Төлөйдөөбү отделе-
нигар босхоломтот управляющей дуоһунаһын суох
онорон баран, быһыл муус устөр ыйтан хаттаан кө-
бүтөн, бу үлэсэ Е. С. Сивцеви аһыыр туһунан сов-
хоз-директорын бирикээһэ тахсыбыт. Бу иннинэ от-
делениени нэһилиэк дьаһалтатын баһылыга С. С.
Игнатьев экин ноһурууска быһымынан салайан кэл-
битэ.

Отделение сага управляющей Егор Самсонович-
тымы кээсэтэбит, иннигэр турар мэтчирег ыйдарып,
хонуу, сир үлэлэрин нэһилигиргитибит.

— Бирикээһим муус ус-
тартан тахсыбыта эрээр, итэһэйи бири кийиэхэ
дуоһунаһар бу ааспыт нэ-
диэлэттэн эрэ киирби-
ти. Баһылык уопускаба
барда. Үүт-ас төһөтүн,
сүөһү өлүүтө төһө-хачча
буолан турарын субу дьон
чуолкайдаа илтигин. Са-
һылытааһынтан ордубал-
лысыа турар. Үрдүк үү-
һын. Үлэниги илин тий-
бөт. Ордун ызыныһыт
уонна субан бостууга
Бостуукка оһыттаах М. И.
Смирников сөбүлэстэ. Аһы
бири кийи буларбын
110-нуу сүөһүлээн тутта-
рыам этэ. 60-ча рабочай-
даахпыттан сүрүк үлэ-
лэргэ 40-ча кийи тардыл-
лар. Атыттар быстах-ос-
тох үлэлчиллэр. Ону та-
һа нэһилиэккэ икки үлэсэ
сылдыааччылар бааллар.
Туох-ханын иннинэ, ма-
ны чуолкайдыр сөп этэ.
Билигин хас биридини-
рин кытта дуоһабырынан
үлэлиир буоллубут. Онно
үлэнигэ былааннаан атта-
рыллаа, — диир управ-
ляющей.

Отделение 8 маньнык-
сыттаах, үс саймылыгынан
тахсыахтаах эбит. Кийи-
лэргэн баар-суох оһыт-
таахтар В. М. Захаров
«Унуохтар» дьон сайылы-
гар көспүт. Атыттар
«Өтөх алааска» уонна
«Овус баһыгар» туһаан-
наабынан 3 уонна 4 ман-
ныксыттаах саймылаах-
таахтар.

Дуоһабырдарын оһөстү-
буттар. Мэтчирег ыйда-
рыгар ынах ахсыттан
1400-түү ит үүт маньах-
таага былааннаанар. 1800-
түү ит мабыт маньыксыт
хамнаһын 20 бырыһа-
нын, 1800-төн үөһэ мабыт
25 бырыһаанын этэрэр.
Бостууктарга, механика-
тордарга, үрдүк үүнүү
звенотугар эмэ чопчу
дуоһабырдар оһөһүллү-
лар.

Управляющей хаһа-
йыстыбаннай үлэ нэһи-
лиэк дьаһалтатын баһы-
лыгар сүктэраллигэ үлэ-
лээһини кыаллыбат өгөр-
бута диир. Онно отделе-
ниига үлэсэ эл-дээл сы-
һыаннаһын дьирингэтэ, эл-
пизгинэс, контуруол сүт-
тэ, ыһыллы-тобулуу
улахан. Сүөһү интигич
нурдун ырахан үлэттэн
аккаастанын куотунуу
эмэ баар. Ити бостуугу
да ыһабыт. Билиги сыл-

С. СМЕРНИКОВА.

Забастовка тохтотулунна

Үөрөх үлэнигэр 10
таһа А. И. Седальцев пра-
дуунаах туруорсууларын
уонна олоһу толоруллубат
солбуйааччы А. И. Поиссе-
түбэлтэлэригэр бэс мыйы
6 күнүттэн забастовка-
лылларын туһунан бил-
лэрбиттэрин кэбинтэн ити
айгы үлэнигэр индөөх
совоктарын республиката-
гы комитетин председател-
тэ А. И. Седальцев пра-
дуунаах туруорсууларын
уонна олоһу толоруллубат
солбуйааччы А. И. Поиссе-
түбэлтэлэригэр бэс мыйы
6 күнүттэн забастовка-
лылларын туһунан бил-

(Бүтүүтүн 4-с стр. көр).

Кырдыыга бэриммэккэ, ыарахаттартан чабыйбакка

Улуу Кыайы 50 сы-
лын көрсө ытыллар үл-
лэртэн саамай бочум-
наахтарынан улуусна во-
еникомат томторугар туту-
луохтаах. Өйдөбүннүк
буолар.

Итини олоххо киллэри-
тэ сыллаан бириг ака-
раа өртүгөр Чурапчы сө-
лөһүннэтигэр олоор вете-
раннар муунахтааннар
20-лиг тыг, солк, сирти-
балыргэ быһаарыммыттар,
юбилей боппуруоһунан
дьарыктанар улуустаагы
комитет хас бириг үлэ-
бит бириг күннээги хамна-
һын Өйдөбүннүк тутуу-
гар угарыгар ытырбыта.

Пенсионердартан үбү
хомуйууга пенсия улуус-
таагы управлениета тэ-
рээһиннээхтик ылыста.
Интернат-оскуола, Мурун-
Тыымпыаа томтордоругар,
Диринг бөлүөлөгөр олоор
пенсионердар оро аспыт
курдун көтөөхтүк кыты-

нылар. Ол курдун, П. Т.
Нарсанаев 40, Е. К.
Дьячковой 30, В. А.
Макарова 1, К. М. Натан-
нов, Ленинград нуорат
блокадатын кытыылаага
А. Т. Старостина уо. д. а.
үгүс-элбөх кырдыаастар
20-лиг тыг, солк, ытыл-
дылар. Ошон бу да сыры-
га сут-кураан, ыар сыл-
лар, сарин алдырхайын
эттеринэн - хааннарынан
билбит кырдыаастарбыт,
бэйэлэрэ үбүнэн төһө да
кыпчыттардаллар, көрүс-
төблө, үгүөнү умнубат
буолуу дин хайа бадарар
норуонка ытыктабылынан
ылымдар үгүн баста-
кынан, көтөөхтүк өйө-
түлэр. Кинилэргэ тэрийэр
комитет аатыттан барда
махтал буолуун.

Тэрилтэлэр бухгалтер-
дара үлэһиттэр бириг
күннээх хамнастарын аа-
бан 700205 №-дээх сче-
на харчыны көһөрүүгэ

куус-көмө буолуохтара
дин эрэнэбит. Бийиги-
тэн «хас да сыллаагыта
мемориальнай комплек-
с тутуугар үн хомуйбут-
тара, ол ханна барда?»
дин үгүсүк ытытаачы-
лар. Ол үп — 45 тыг
солк, сөнөн сытарын бул-
дубут, туһаныахпыт.

Манна дагата ветеран
пенсионердар олох атын
да эйгэтигэр активнайдык
кытталарын ахтан ала-
рыкхын багарыбын. Ол
курдун, кетэх сүөһүлээх-
тэр наадымдарыттан
ордонунар үүтэрин тут-
таран эрэллэр, анаптыг
уодуһаларын күүрүлүү-
лэр, уһаайбаларыгар мас
оһордоолор, тупсатый кө-
түүлээх өлбүөр тутталлар.
Быһата, ветерандарбыт
олох ыарахаттарыттан ча-
быйыппа, кырдыыга бэ-
риммэккэ сүбө-ама буола,
үлэли сылдыаллар.

Николай КЛАДКИН,
сарин уонна үлэ пете-
риннардын улуустаагы
сэбиэтин бырабы-
ланыытыгын предсе-
дателэ.

Ово өйүн олох кыра са-
һыттан эрчийэргэ «Сонор»
дин Саха сиритер үөскө-
бит ооньуу албагы биэрэр,
сайымнарар. Быыл үһүс
сылын оскуолада киригэн
ининнээги саастаах оло-
рогго «Сонорго» күрөхтө-
һин ытылыына. Барыта
20 оло күрөхтэстэ.

Одотер болботолоро,
өйдүүр дьодурдара, араас
балыһаһыттан сатабыл-
лаахтык тахсаллара кири-
ни сөхтөрөр. Бары да чу-
луулар кэлэннэр тыгаа-
һындаах киниринилэр буол-
дулар. Күрөхтөһөччилэр
тулуурдаахтык, чияһини-
дик ооньуотулар, утар-
сааччылар ооньуурун
олус интэриэһиргээн, кө-
төн көрөллөр, ырыталлар,
сыһыаларын булан соһу-
таллар. Бу ооньуу ооньу
кырдыктык буоларга үө-
рөтөр өтө көстөр.

Күрөхтөһин аата күрөхтө-
һин ким эмит, кыайахтаах.
Апта саастаахтарга 13 оло

Кырачааннар „Сонорго“ күрөхтэһэллэр

ооньуобуттун Степа Ар-
жаков («Березка» уһуулаан,
Чурапчы), иккин Гюша
Тимофеев (Болтоно), үс-
кү Кати Дьячковой (Кы-
таанах) ылыдылар. Бизе
саастаахтарга 7 одоттон
Кати Сярыбина (Кытаанах)
1, Надя Макарова (Кыта-
нах) 2, Гюша Кандинов (Кы-
таанах) 3, Чурапчы 4
мисетэлэргэ табыстылар.
Кытаанахтаагы уһуулаан 3
ооньу киллэригиттэн үһүөн
мисетэлэстилэр. Ити ит-
тэччи С. В. Лазарева
үлэтин түмүгэ буолар.

Интэриэһиргэ ортолоругар
«Сонор» интеллектуальнай
ооньуу интэр-үөрөтөр сис-
темада киригэн эрэрэ кө-
рөхсө биллээх. Аны бу оон-
ьууга төрөлүттэр ыскал-
лара буоллар, өбөлөрбүт
кэли ханны бадарар

омук өйдөөхтөрүн кытта
быһаарсар, үлэһит буола
интигил тахсаларыгар
күүс-көмө буолуох этэ.
«Сонор» өй ооньуутун
араас көрүгүнэр бааллар
ким бадарар бэйэтин кы-
дар сол түбөһиннэрон
араастык уустуурдан,
мындырдаан айман сол.
Холобур, уолаттары сарин-
лээх, массыынаан кири-
ротиниңэ олобурбут оон-
ьуу, кыргыттары остуору-
ла алыптаах геройдара
болботолорун таргаллар.

Быйылгы күрөхтөһини си-
тигилиэхтик барарыгар
көмөлөспүт, тэрийсөбит
«Митээр», «Березка» уһу-
лааннар интэриэһиргэ
кыттыааччылар ааттарыттан
махталбытын тирдэбит.

Е. ЕГОРОВА.

«Плеяды» — Москва сага чааһынай музейы

бөлүлүгүн ортолоругар ураты-
тапалар оруттара элбэб.
«Плеяды» Москвада ча-
һынай музейдартан бири-
дэстэринин буолар. Музей
киини төрүттөөччү уонна
киини почитеһа Николлай
Васильевич Шутон коллек-
циянан дьарыктаһыптын
түмүгэр үөскөбүтэ. Ху-
дожниктар уонна киинлэр
сыналаах айымна-
лара арбаа дойдугарга тик-
лэн синалииталыг ким-
ригэр Шутон Ада дойдуга
искусствотын үйэ бүтэһи-
гинээги саамай сыналаах
айымналарын Москвада
хаалларар дьүккүөрүнэн
олордо. Барытын да буол-
батар, сатаатар сөрөдүн,
саамай-саамай сыналаа-
дын.

В. Великанов
түһэриһтэ.
(РИТА—ССТА).

Маастар тэтимин ыһыктыбат

Спортивной интернат-ос-
куола чөлүк атлетикада
тренерэ Г. Ф. Нохтускай
соторутаагыта Россия спор-
дун маастарын нуорматын
толорон баран, аны Россия
кубогыг иһин күрөхтөһин
II атабыгар кыттан кэллэ.
Ити күрөхтөһин ыам ыйын
21 күнүгэр Москва аны-
гар буолла. Марафон аны-
рыгар (21 км 97,5 м) суу-
рар суолга барыта сүүстөн
тахса быйыл табысты, ол
күнтөр 18-тан 39-гар диири
саастаах сүрүн бөлөххө 32
кини сүүрдэ. Кинилэртан
1—норуоттар икки ардыла-
рындаагы маастар, 16-та—
спорт маастара.

Сүрүн бөлөххө үс баста-
ны мисетани Москва эдэр
уолаттара ылыдылар. Га-
рил Нохтускай үһүс ки-
ниттан 20-чэ сөкүүндөнэн
хаалан, 1 чаас 6 мүн. 58
сек. көрдөрүүлүнэн төрдүс
мисетани ылды. Икки саха
быйыл кыттыгыттан
бирдэһэ Николай Вуска-
ров (Уһаа Бүлүү) сатти-
һинэн биэтэниг кэллэ. Рос-
сия кубога бизе атабынан
ытыллар. Гарил ошон
аны бос ыйын 12 күнүгэр
Санкт-Петербурга буолар
III атапка сүүрүгэ бөлөм-
нэнэр.

«СО» корр.

Сарсын—бэс ыйа

Төрүт ыһыах хаһан, ханна, хайдах ыһыллыабы?

Ыам ыйын 24 күнүгэр улуус баһылыгын социаль-
най боппуруостарга солбуйааччы Т. Л. Тарасов ыты-
рытынан быйылгы Төрүт Ыһыагы ыһы тэрээһини
туһунан сүбө муһнаах иккис төгүлүн буолла. Оонь
Ыһыагы тэрийэр комиссия чилиһинэрэ, тэрилтэлэр
салаһааччылара сырыттылар. Быйылгы ыһыах Боо-
тур Уус удыурдара буоларбытын биллэрэр-көрдөрөр
соруктааһынан уратылаах. Ол да иһин Төрүт Ыһыах
дөнөр.

Нэһиликтэр олохтоохто-
ннтан ыһыах көрө-нара,
ро бос ыйын 19 күнүгэр өрөгөйө сарсыарда 11 чаас-
ыһыахтыыллара, оттон тан Довордохуу алааһыгар
улуус киинигэр бэс ыйын уонна стадионго салбаан
22 күнүгэр ыһыллара саба-
баллар. Чурапчы салин-
баһылыктара түһүлгө
нэһин олохтоохторо уонна
малдыктар ити кун муну-
туурдук уһуур кэмигэр кү-
нү көрсүү сарин-туомун
толороннор, уһаа айыы-
лартан куус-уох ыһыах-
та. Сар-туом 240 метр
диаметрдаах, түөрт үү-
тээх баһаһалардаах күрүө
ийигэр толорулар. Оонь
сахалы танаһаах эрэ-
дьөн киллэриллэллэр. Ити-
ниһэ ар дьон уонна дьах-
тар аймах икки аны анал
оһоһуулаах ааннарынан
иһирдэ аһааллар. Сарга-
туомго 27 Дьобөгөй өдотө
(ол иһигэр 23 кулун) туһа-
ныллар. Күнү көрсүүнү
илиир-саһаһыг киини
Айыы үөрөтөр уһуугара
Дьонуускайга ыһыттылар.
Арыалдыг кыргыттар, уо-
латтар оруолларын «Колу-
кэтээн» ансамбль оһолоро
толоруохтара.

Күнү көрсүү сарга-туо-
ма ханна, ханнык алааска
буолуохтаага өссө быһаа-
рылла илик. Дьонуускайтан
бир дойдугахыт эстра-
дас Н. Слепцов кэлэи он-
но сөптөөх сир булан ар-
чылыгыг, алгыһыг күүтү-
лэр. Түһүлгө кирибит
дьон күн уотунан итигили-
бит кымыс иһэннэр эмнэ-
эрчии иһэриһтэхтэрэ.

Дьон-сарга күнү көрсөн
баран тарбастаттарын кэн-

В. НИКИФОРОВ.

МАННЫК ОСКУОЛА ЭМИЭ БААР

Билигити нэмэ тыа сирин одото
үрдүк үөрөххө киригэ ыараата.
Рынок сыймаһыһымытын тыһа
ооньу идээ уһулар үрдүк уонна
орто үөрөх кыһаларыгар лаппа би-
линнэ. Үөрөххө киригэ төрөппүт
үбэ-харчыта даһаны быһаарар
оруоллара буолуо дини сарый-
лар. Маннык балыһаһыада оскуо-
лалар үрдүк үөрөх кыһатын кытта
ыкса сибээһи олохтууллара наада.
Бүгүн мин бириг оннун оскуола ту-
һунан билиһиннэриһтиг багарыбын.

Дирингээди агрошкола 1992 сыл-
тан ыла Дьонуускайдаагы тыа ха-
һаһыһыһытын институтун базовай
оскуолатынан буолар. Онтон ыла
оскуола институту кытта тифиги
быспакка сибээстэһэн кэллэ. Кулун
тутар 22—23 күнээрэгэр тыа ха-
һаһыһыһытын института агрошко-
ланы быйыл бүтэриһтээх кылааска
предметнэй олимпиада тэрийдэ.
Олимпиада түмүгүнэн Груни Васи-
льева зооинженернэй факультет,
Ира Степанова агрохимическай фа-
культет студентара буолар ыһах-
танылар. Мань таһынан 3 оло

үрдүк балы ылан институтка ки-
рини конкурсугар быһа киригэр бы-
раабы ситистилэр. Үөрөх дьыла бү-
түүтэ институт экзамен тутар но-
миссинага Дирингэ тахсыада.

Агрошколада одолор научнай үлэ
төрүттэригэр үөрэнэллэр. Ооньу
оскуола саһыттан наукада сыйы-
рымы—инникитин кэсинилээх дьыла-
ла. Манна одолорго опьиттаах спе-
циалистар, институт научнай үлэ-
һитэрэ көмөлөһөллөр. Муус устар
12 күнүгэр институт преподавател-
лэрин уонна студенттарын научнай
конференциялара буолан ааста.
Конференцияда оскуола үөрэнээч-
чилэрэ үс үлэни бөлөмнөн таһаар-
дылар. Ахсыс кылааска үөрэнэр
Наташа Слепцова «Одус борбоску-
лары интенсиивнэйдик уотуу», Аня
Степанова «Үүтүрдүүнү ытыгы», ХИ
кылаас үөрэнээччигэ Груни Васи-
льева «Ботаническэй состав сен-
диз дакылааттара конференция
кыттылаахтарыг бийирбиллэрин
ылыдылар. Одолор таблицаһы,
араас матырыйаллалары борка туһан-
нылар.

Кэниги түөрт сыл иһигэр ос-
куола 17 үөрэнээччигэ тыа хаһа-
һыһыһытын салалтатын кыһамны-
тынан үрдүк үөрөххө киригэ. Мань
таһынан, Дирингэ биологикада, хи-
мияда диригэтин үөрэгин ыһыаһа
баар буолан, оскуолаһы бүтөрбөт-
төр медицинскэй үөрөххэ элбөхтиг
киригэллэр. Ол курдук республика
медициһиниһыгар 12 оло үөрэнэр.

Оскуолада улууска биллэр пред-
метник-учууталлар үлэһинилэр. Ма-
тематикада Н. Н. Сергеев, Е. Р.
Окоченикова, биологияда Н. К.
Григорьева, химияда Т. Н. Колесо-
ва уо. д. а. одооо диригэ чиг билигин
иһэрэллэр.

Эһиниги үөрөх дьылыгар Диринг
агрошколада үөрэнээччилэри сүү-
мэрдээһин биллэрэр. Үөрэнэн ба-
далаах одолор директор аатыгар
сайабыллыһа суруйаллар. Үөрөх-
хэ кириг атырдыах ыһыгар собо-
содованиһаан быһаарыллар. Ким
үөрэнэл бадалаах кэлэи, үөрэнит.

Н. СИБИРЯКОВ,

улуустаагы нуруот үөрэһиритин
управлениетын специалиһа.

